№ 168. Wtorek 22. Lipca 1856. Rok Gazety 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty:** kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. **Z pocztą:** kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 12. lipca. W gminie wiejskiej *Lackie wielkie* obwodu złoczowskiego zaprowadzono nową, porządną szkołę trywialną wspólną dla gmin Lackie wielkie i Lackie małe, i na uposażenie której przeznaczyły gminy wspomnione czasy wieczystymi corocznie kwotę 180 złr. m. k. gotówką, a oprócz tego zobowiązały się urządzić należycie budynek przeznaczony na szkołę i na pomieszkanie dla nauczyciela, utrzymywać zabudowanie wspomnione zawsze w dobrym stanie, załatwiać kosztem i staraniem swojem potrzebną służbę przy tej szkole, i dostarczać w dostatecznej ilości drzewa na opał.

Okazana tym sposobem dążność do podźwignienia oświaty ludowej podaje się z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Z c. k. galicyjskiego Namiestnictwa.

Sprawy krajowe.

Lwów, 19. lipca. Według urzędowych raportów z pierwszej połowy b. m. ustała zaraza na bydło w Klekotowie i Podkamieniu obwodu złoczowskiego, lecz natomiast pojawiła się w Kamionce strumiłowej i Podzamczu tegoż obwodu, tudzież w Hyrawcu obwodu żółkiewskiego. Według raportów istnieje zaraza na bydło w 5 miejscach obwodu złoczowskiego i tyluż żółkiewskiego, a z ostatniego raportu okazuje się, że w pięciu z tych miejsc nierozszerzyła się już zaraza, i że przepisana kontumacya już się zaczęła, tudzież że stan bydła chorego wykazany w 2 miejscach obwodu złoczowskiego i 3 miejscach obwodu żółkiewskiego wynosi razem sztuk 24.

(Rozporządzenie względem kwaterunku wojskowego w pomieszkaniach duchowieństwa. — Przestrzeganie form polecono gminom preszowskim. — Bank filialny w Fiumie. — Sprzedaż dziennika ustaw państwa.)

Wiedeń, 18. lipca. Jego c. k. apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 5. maja. r. b. najłaskawiej rozporządzić, że przyznane w ósmym ustępie §. 21 przepisu względem kwaterunku wojskowego z 15. maja 1851 uwolnienie niektórych lokalności księży i wyższego duchowieństwa wszelkich w państwie uznanych wyznań religijnych od kwaterunku wojskowego — rozciąga się od dnia ogłoszenia przepisu na całe pomieszkanie i na należące do tego przybudowania, wyjąwszy ten tylko wypadek, jeśli wypadnie zakwaterować księdza wojskowego tego samego wyznania, co i ksiądz lub wyższy duchowny, u którego stanąć ma na kwaterze. Uwolnienie to więc nie odnosi się do tych zabudowań będących własnością duchownych, które nie są oraz ich pomieszkaniem. Najwyższe to postanowienie ogłoszono rozporządzeniem c. k. ministeryum spraw zewnętrznych, wyznań i finansów, tudzież rozporządzeniem c. k. naczelnej komendy armii z 8. maja r. b.

— *Litogr. kor. austr.* pisze: Wyższy sąd krajowy w Preszowie (Eperies) podał na wniosek miejskiego, delegowanego sądu powiatowego w Liwoczy zażalenie do wysokiego ministeryum sprawiedliwości, że niektóre przełożeństwa gmin nie spełniają dokładnie danych im w sprawach sądowych poleceń urzędowych, a nie raz i całkiem ich nie dopełniają, tudzież że w korespondencyach swych z urzędami zwierzchniczemi zaniedbują form przepisanych dla zwierzchności podwładnych. W odnoszących się zaś przepisach stoi wyraźnie, że organa gmin obowiązane są dopełniać poleceń sądowych wydanych ze strony sądów przełożonych. Wynika to już ze stanowiska gmin w obec cesarskich zwierzchności sądowych i jest w duchu postanowień wspomnionych, że gminy w korespondencyach swych z temi zwierzchnościami zachować mają formę raportów, i stosować się do otrzymanych tą drogą poleceń.

C. k. wydział namiestnictwa w Koszycach otrzymał więc zlecenie, by przełożeństwa gmin znajdujących się w powiatach, które należą do jurysdykcyi miejskich, delegowanych sądów powiatowych pod zwierzchnictwem wyższych sądów krajowych w Preszowie — wskazał ich obowiązek prawem określony, i wydał im w tej mierze wyraźne upomnienie.

— Dyrekcya austryackiego banku narodowego podaje do wiadomości, że dnia 21go lipca 1856 wchodzi w działalność zakład eskomptowy banku filialnego w Fiumie. Przepisy statutów bankowych i regulamin banku są temu zakładowi obowiązujące. Oprócz tego zachować jeszcze należy także i te przepisy, jakie zawierają się w regulaminie sporządzonym za wiedzą i zezwoleniem administracyi finansowej.

— Dla ułatwienia stronom nabycia egzemplarzy dziennika ustaw państwa z lat od 1849 do 1855, przyzwoliło c. k. ministeryum finansów na zniżenie ceny tego ważnego zbioru ustaw w taki sposób, że nietylko samo wydanie niemieckie, lecz także i drukowane do roku 1852 wydania podwójne w języku czeskim, włoskim, madjarskim, polskim, halicko-ruskim, serbsko-illyryjskim, serbsko-kroackim, słoweńskim i oraz niemickim, dostać można po cenach następujących:

z roku	1849	za	2 złr.		
„	1850	„	5 „		
„	1851	„	1 „	15	kr.
„	1852	„	2 „	30	„
„	1853	„	3 „	—	
„	1854	„	4 „	—	
„	1855	„	2 „	15	„

Szczególne numera wydań podwójnych, składające się z jednego arkusza druku formatu wielkiego o ośmiu kartach ćwiartkowych sprzedawane będą po jednym krajcarze, lecz natomiast policzono tę samą cenę i za te wszystkie numera, które mniej niż jeden arkusz druku wynoszą.

Ameryka.

(Sprawy w kongresie. — Kansas do unii przyjęto.)

Nowy Jork, 2. lipca. Kongres zajmuje się jeszcze kwestyą Kanzas. Dnia 30. czerwca wystąpił w senacie Douglas ze sprawozdaniem wydziału terytoryów. Obszerne te sprawozdania oświadcza się za nowym bilem, by mianować pięciu przez prezydenta obranych komisarzy, którzy, ile to być może, mają zastępować wszystkie polityczne partye unii. Komisarze ułożą spis wszystkich prawem umocowanych wyborców, i na tej podstawie wyznaczą liczbę deputowanych, których każde hrabstwo ma obrać dla ułożenia konstytucyi i zaprowadzenia rządu państwa. Gdy to nastąpi, będą odbywać codziennie, z wyjątkiem dni niedzielnych, posiedzenia w miejscu najdogodniejszem dla mieszkańców swego terytoryum, ażeby wysłuchiwać zażalenia, przesłuchiwać świadków, i prostować w powyższym spisie zaszłe pomyłki. Sprostowana lista będzie potem drukowaną, i nikt nie będzie przypuszczony do wyboru, kto nie jest na niej wpisany, że jest uprawniony do głosowania. Wybór deputowanych odbędzie się w dzień wyboru prezydenta, a konwent zgromadzi się w pierwszy poniedziałek w grudniu. Ma zadecydować, czyli pożądaną jest rzeczą dla Kansas, wstąpić w tym czasie do unii, a jeśli rozstrzygnienie wypadnie za wstąpieniem, ułoży wniosek do ustawy i utworzy rząd państwa. Następnie zawiera bil przepis, że w Kanzas nie może być wydana żadna ustawa, któraby ograniczała wolność mowy lub prasy, albo też prawo mieszkańców do noszenia broni. Prócz tego zasadza karę za nieupoważnione głosowanie, za oszukaństwo i gwałty podczas wyborów i upoważnia do użycia w tej mierze zbrojnej siły. Uprawnionymi do wyboru mają być wszyscy biali mieszkańcy płci męskiej, którzy mając 21 lat, 3 miesiące przed dniem wyborów zamieszkali w terytoryum. — W izbie reprezentantów złożono tego samego dnia na stole uchwalony większością jednego głosu bil, który potwierdza przyjęcie Kansas jako wolnego państwa według konstytucyi Topeca.

Anglia.

(Rewia. — Cambridge naczelnym dowódzcą armii. — Indagacya z milicyą w Nenagh. Paropływ „Spartan" rozbił się.)

Londyn, 15. lipca. Królowa odbyła wczoraj w Woolwich przegląd przybyłej z Krymu artyleryi konnej i pieszej, w ogóle było na placu rewii 3500 ludzi, 2450 koni i 92 dział. Książę Albert, książę i księżna Prus, książę Cambridge, i jenerał Williams byli na rewii. — Wszystkie dzienniki pochwalają mianowanie księcia Cambridge naczelnym dowódzcą armii na miejsce lorda Hardinge.

— Ciągle jeszcze odbywa się indagacya względem buntu irlandzkiej milicyi w Nenagh. Dzienniki iryjskie utrzymują, że mili-

cyę oburzyła szczupłość kwoty, którą otrzymała na rękę, i że całemu wypadkowi można było zapobiedz wydatkiem 1500—2000 fun. szterl. Względem rozbrojenia milicyi iryjskiej w ogóle, które przedsiębiorą z wielkim pospiechem, uczynił wielki sąd przysięgłych hrabstwa Langford usilne przedstawienie lordowi namiestnikowi, że dla zapobieżenia dalszym rozruchom, powinien rząd wiernie dotrzymać przyrzeczeń dymisyonowanym żołnierzom, ażeby byli w stanie tak długo wytrzymać, dopokąd znowu nie otrzymają zatrudnienia.

— Depesza kontr-admirała Stopfort z Malty donosi z 8. lipca, że paropływ transportowy „Spartan“ rozbił się u wybrzeży berberyjskich. Cała załoga, a między tem 1 kobieta z dzieckiem — razem przeszło 800 ludzi ratowali się na małą wysepkę skalistą, lecz im wkrótce zabrakło wody do picia. Na szczęście płynął tamtędy okręt transportowy „Edina“, zaopatrzył rozbitków żywnością, a niemogąc ich zabrać na pokład doniósł o ich położeniu do Malty, zkąd admirał Stopford wysłał na ratunek nieszczęśliwych 3 paropływy.

Francya.

(Pomnik armii. — Wybory do ciała prawodawczego. — Dochody państwa.)

Paryż, 15. lipca. Senat przyjął jak wiadomo projekt barona Ch. Dupin ażeby na cześć Cesarza i armii na bulwarze Sebastopolskim wystawić pomnik; potwierdził oraz wypracowane przez p. Dupin sprawozdanie komisyi o tym projekcie i przedłożył Cesarzowi odnośne sprawozdanie. *Monitor* ogłasza dziś obadwa te dokumenta z uzasadnieniem projektu. — W departamentach, gdzie w oczekiwaniu w krótce nastąpić mających wyborów do Ciała prawodawczego, już zaczęto robić rozmaite zabiegi stronnicze, kazał rząd ogłosić dziennikami miejscowemi, że Ciało prawodawcze przed upływem peryodu oznaczonego konstytucyą niebędzie rozwiązane. Ogłoszenie rządowe mówi między innemi: „Mylne jest zdanie tych co sądzą, że Cesarz i ministrowie Jego niechętnie wiedzą zachowanie się większej lub mniejszej części Ciała prawodawczego w kwestyach specyalnych. To zachowanie się jest tylko dowodem niezawisłości naradzających się zgromadzeń, czyni przeto współdziałanie ich tem pożyteczniejszem.“ — Według ogłoszonego dziś urzędowego wykazu wynosiły niestałe dochody państwa w pierwszem półroczu r. b. sumę 499,732.000 franków, okazuje się więc w porównaniu z rokiem 1855 przewyżka w sumie 5,677.000 fr. a w porównaniu z r. 1854 przewyżka w sumie 94,948.000 franków. Należytości tabularne wynosiły 145 milionów, podatek od napojów 67 milionów (16 milionów więcej). Także z podatku od fabrykacyi cukru wpłynęło o 10 milionów, a ze sprzedaży tytoniu o 5 milionów więcej niż w roku zeszłym; zaś z opłaty celnej od przywozu cukru zagranicznego wpłynęło o 5 milionów franków mniej niż w r. 1855.

Włochy.

(Żegluga zatlantycka. — Fortyfikowanie wybrzeży napolitańskich.)

Według doniesień dziennika *Correspondance Italienne* wychodzącego w Turynie, rozpocznie się pierwsza żegluga towarzystwa zaatlantyckiej żeglugi parowej z Genuy do Brezylii w miesiącu wrześniu. Towarzystwo posiada 4 paropływów, każdy o 2000 beczkach ładugi. W styczniu rozpocznie się także komunikacya między Genuą i Nowo-Jorkiem. Słychać, że towarzystwo stara się o koncesye do urządzenia komunikacyi parowej między Genuą i portami lewantyńskiemi; potrzebne w tej mierze kapitały już zebrano.

— Według doniesień dziennika *Bilancia* z Neapolu objeżdżał jenerał Filangieri wybrzeża Kalabryi, ażeby rozpoznać najstosowniejsze miejsca na założenie fortyfikacyi. W takim samym zamiarze zatrudnieni są neapolitańscy oficerowie korpusu inżynierów na granicach, gdzie już rozpoczęto roboty fortyfikacyjne.

Niemce.

(Arcyksiążę Ludwik w Drezdnie. — Notyfikacya dyplomatyczna z Monachowa do Paryża.)

Drezdno, 15. lipca. Jego Cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę Karol Ludwik przybył dziś po południu z Wiednia do tutejszej stolicy i udał się niezwłocznie na zamek Weinberg do J. M. Królowy Maryi.

Mnichów, 14. lipca. Elew dyplomatyczny i szambelan królewski baron Malzen odjechał dziś z najwyższego polecenia do Paryża z dokumentami królewskiej ratyfikacyi kontraktu ślubnego księcia Adalberta. Wymiana dokumentów kontraktu ślubnego nastąpi w tych dniach w Paryżu między król. szambelanem i radcą Stanu hr. Waldkirch a posłem hiszpańskim p. Olozaga. Jego królewiczowska Mość książę Adalbert ma z końcem tego miesiąca odjechać do Madrytu dla zawarcia ślubów małżeńskich z Infantką Doną Amelią.

Rosya.

(Książę Gorczaków przybył. — Wiadomości bieżące.)

Petersburg, 11. lipca. Książę Gorczaków, minister spraw zagranicznych przybył tu wczoraj tym samym paropływem, który przywiózł pana Bauden pierwszego sekretarza oczekiwanej ambasady francuskiej. — Minister oświecenia książę Wiazemski udał się w podróż inspekcyjną do prowincyi nadbałtyckich, a książę Menżykow odjechał do Moskwy gdzie się już zaczynają zjeżdżać goście na koronacyę.

Księstwa Naddunajskie.

(Rząd prowizoryczny. — Proklamacya księcia Serbskiego.)

Bukareszt, 10. lipca. Rząd prowizoryczny pod przewodnictwem prezydenta rady ministrów ministra spraw wewnętrznych, Bana Emanuela Balliano rozpoczął dziś swą czynność i objął rządy kraju.

Belgrad, 10. lipca. *Oester. Ztg.* zawiera w tłómaczeniu następującą proklamacyę księcia Alexandra Karageorgewica do ludu serbskiego. Wydrukowano ją w 3000 egzemplarzach i rozdano 9. lipca:

„Mija już rok 14ty, odkąd ukochany ludzie serbski zarządzam księztwem tem z woli Bożej, według twego życzenia i postanowienia, i z łaski najdostojniejszego Cesarza, Sułtana Abdula Medżyda. W ciągu tego czasu utrzymałem z Bożą pomocą i za przyczynieniem się twojem ludzie serbski, który w rozmaitych czasach i stosunkach okazywałeś Mi wierność i posłuszeństwo — aż do dnia dzisiejszego powierzony Mnie skarb, naszą Serbię kochaną, w posiadaniu nieuszczuplonych jej praw i prerogatyw, i patrzałem na to, jak w moralnym i materyalnym rozwoju swoim coraz więcej i lepiej postępuje i zakwita. Serce moje czuje ztąd wielką radość i zaspokojenie, że potąd powiodło Mi się tak szczęśliwie spełnić trudne zadanie Moje, a teraz doznaję tem większej jeszcze uciechy, widząc że troski i starania dni Moich i nocy około dobra wielce ukochanego ludu i ojczyzny Mojej uwieńczone zostały powodzeniem, jakiego tylko mogłem się spodziewać.

Wiadomo wam moi Bracia mili, że po wypadkach burzliwych i wojennych, które prawie przez trzy lata trwały, i których — dzięki niech będą za to Wszechmocnemu — uszliśmy szczęśliwie i w spokoju tylko za przyczynieniem się waszym, i obywatelskich cnot waszych — zawarto pokój w stołecznem mieście Cesarstwa francuskiego dnia 18. marca r. b. między wszystkiemi mocarstwami wielkiemi w Europie. Ten pokój błogosławiony, który całą Europę uradował, przyniosł i nam błogie owoce i gwarancyę pewności na przyszłość. Ze strony porty wysokiej otrzymałem z dnia 5. b. m. przysłany Mi urzędownie traktat pokoju zawartego, w którym §§. 28 i 29 utrwalono hatami cesarskiemi nasze dotychczasowe prawa i prerogatywy, i poddano je pod wspólną gwarancyę wszystkich mocarstw wysokich, które brały udział w tym traktacie. Oprócz tego raczył najłaskawszy Sułtan nasz wraz z innemi kontrahującemi mocarstwami wysokiemi przyznać nam w §§. 17 i 18 prawo, że tak my, jak i obydwa księztwa naddunajskie, Wołoszczyzna i Multany, wysyłamy osobnego deputowanego do nieustającej komisyi w sprawie żeglugi na Dunaju, i złożonej z deputowanych wysokiej porty, Austryi, Bawaryi i Wirtembergu. Wysoka porta oznajmiła Mi, bym wybrał takiego deputowanego, i w myśl traktatu wybór ten przedłożył do potwierdzenia najdostojniejszego Sułtana, co też uczyniłem.

Teraz, Bracia, macie wszelkie przekonanie, że prawa i prerogatywy nasze są zabezpieczone i utrwalone, i że sprawy nasze tak zewnętrzne jak i wewnętrzne są całkiem już uregulowane i ukończone, i że teraz niepozostaje nam nic więcej do czynienia, jak tylko na mocy praw tych, które nam zabezpieczają niezawisłą administracyę wewnętrzną, starać się o rozwój w kraju i o podźwignienie dobrego bytu u nas. Złóżmy za to dzięki najprzód Bogu Wszechmocnemu, a potem naszemu wspaniałemu Sułtanowi i innym wielkim Monarchom, którzy traktat zawarli i podpisali. W mocnem przekonaniu, że wszyscy podzielacie ze Mną uczucia wdzięczne za wyświadczone nam dobrodziejstwa, wyraziłem jako książę wasz, w Mojem i ludu Mojego imieniu najdostojniejszemu Sułtanowi Moją najszczerszą i najgoretszą wdzięczność, a ojczyznę naszą poleciłem i nadal jego wysokiej łasce i życzliwości.

Uwiadamiając o tem wszystkie zwierzchności powierzonego mi księztwa, wyższe i niższe, duchowne i świeckie, tudzież i ukochany mój lud serbski, donoszę i oświadczam oraz, że odtąd wierny mojej przysiędze i ustawom krajowym dopełniać będę ściśle i sumiennie obowiązków Moich w duchu i w myśl tych ustaw krajowych, i ze stanowiska mego książęcego czuwać będę na tem, by wszystkie władze krajowe w powszechności i wszyscy urzędnicy w szczególności wykonywali obowiązki swoje ściśle, wiernie i według ustaw i przepisów krajowych. Nie ścierpię tego, by ktokolwiekbądź dopuszczać się miał nadużyć; gdyż tylko ścisłem dopełnieniem obowiązku i przestrzeganiem tego, by nikt się nie mięszał do spraw nienależących do zakresu jego działalności można osiągnąć dobrą i porządną administracyę krajową. Ku temu zwrócę też i na przyszłość wszystkie usiłowania Moje, by w kraju utrzymać spokój i porządek, i by rozwojowi umysłowemu i wzmaganiu się dobrego bytu ludu serbskiego zapewnić pomyślność zasłużoną, by każdy pewny był mienia swego i praw mu przysłużających, a zresztą by każdy, ktokolwiek tylko ważyłby się naruszyć porządek lub sięgać po własność cudzą; uległ karze surowej według karnych przepisów krajowych. Słowem, dobrze myślący i prawi znajdą we Mnie ojca troskliwego i obrońcę, źli zaś sędzię surowego. To też serce i umysł mój znajdzie największe w tem uspokojenie i uciechę, jeśli Mi dana będzie możność i sposobność do rządzenia się dobrocią i łaską i do okazania wszystkim bez różnicy ojcowskich uczuć Moich. Znany jest powszechnie szlachetny charakter ludu serbskiego; zachowajcie go Bracia i nadal na chlubę Moją i waszą.

Mili Bracia, bądźcie więc odtąd wierni i posłuszni Mnie i władzom Moim; szanujcie i przestrzegajcie jak potąd ustaw i rozporządzeń krajowych; miłujcie się wzajemnie jak bracia, słuchajcie zawsze i każdego czasu głosu Mojego i rozkazów rządu Mojego i każdy niech się troszczy tylko o to, co właściwie do niego należy. — A jak potąd śród tylu i nie raz tak trudnych stosunków i w czasach niebezpiecznych zdołałem za Bożą pomocą ochronić ojczyznę

Moją od wszelkiego niebezpieczeństwa i nieporządku, tak i nadal mam nadzieję w Bogu, że doda Mi siły i mądrości, odtąd i jak długo będzie to z wolą Wszechmocnego, rządzić księztwem tem spokojnie i szczęśliwie. Dlatego też jeszcze raz powtarzam wam, przyjmując z miłością i zaufaniem rozporządzenia rządu Mojego, które dążą jedynie tylko do dobra i do postępu ludu serbskiego; a to po części w uznaniu tych szczerych zamiarów, częścią zaś i z tej miary, że żądać się będzie po was tylko tego, co wyjść może na dobro wasze i ułatwi postęp ludu serbskiego; jeśli każdemu zamiarowi rządu Mojego podacie rękę pomocną i chętną, natenczas wszystko pójdzie dobrze i na korzyść postępu. Bądźcie tego pewni, i oświadczcie to waszym przynależnym, którym tak jak i wam daję zapewnienie Mojej życzliwości książęcej.

Belgrad, dnia 23. czerwca 1856 według kalendarza starego.
m. p. *Aleksander Karageorgewic*, książę Serbii."

Grecya.

Gazeta Tryesteńska donosi w korespondencyi z Aten z dnia 5. b. m., że posłowie Francyi i Anglii udali się do ministra spraw zewnętrznych z oświadczeniem, że ich rządy życzą sobie zakończyć okupacyę Grecyi, ale w poprzód chciałyby się zapewnić, czyli Grecya będzie się zachowywać spokojnie, a mianowicie, że pod żadnym pozorem nie będzie popierać rozruchu w Turcyi.

Minister odpowiedział co do pierwszego punktu, że przy wybuchnięciu insurekcyi w końcu roku 1853 ówcześni ministrowie, i ich następcy, równie jak w ogóle wszyscy Grecy w kraju i za granicą, byli tego zdania, że są obowiązani dawać braciom walczącym wszelką pomoc prywatną, rząd zaś grecki powinien z swojej strony zachować najściślejszą neutralność. Gdy jednak dwa mocarstwa opiekuńcze oświadczyły, by przytłumiono powstanie, dodając, że wszelki udział narodu greckiego będą uważać za nieprzyjacielski akt przeciw mocarstwom opiekuńczym, cofnęli się wszyscy Grecy i wszyscy bez wyjątku pojęli jasno, że Grecya zniewolona jest wejść z Turcyą w przyjacielskie stosunki. Jestto więc anachronizm mówić jeszcze w r. 1856 o nieprzyjacielskich dążnościach Greków przeciw Turcyi. Co do rozbojów użył teraźniejszy rząd zaraz za pierwszem swem wystąpieniem najsilniejszych środków, ażeby im położyć tamę i powiodło się mu nawet rozproszyć bandy zbójeckie, niejaką część ich wypłoszył za granicę, zkąd wkroczyły, niektóre wytępił, tak iż obecnie tylko dwie jeszcze bandy wałęsają się po prowincyach Liwadyi i Tebów, gdzie ich także dosięgnie ramię sprawiedliwości. Co do wewnętrznych reform, poczytał sobie rząd grecki za najważniejszy obowiązek przyczyniać się do rozwoju sił krajowych. Co się zaś tyczy gwarancyi, której wymagają mocarstwa opiekuńcze, ażeby się Grecya spokojnie względem Turcyi zachowywała, tedy grecki rząd sądzi, że słowo Króla jest więcej niż dostateczną gwarancyą.

Turcya.

(Rozgraniczenie w Bessarabii. — Przygotowania na przyjęcie wodzów krymskich. — Wiadomości bieżące. — Mieszkańce z Nikszyc chcą połączenia z Montenegrem.)

Doniesienia z Konstantynopola sięgają po dzień 7. b. m.:

Potwierdza się odwołanie hospodarów Multan i Wołoszczyzny i zastąpienie ich administratorami (kajmakanami), których jednakże potąd jeszcze nie mianowano. *Journal de Constantinople* również potwierdza, że rozgraniczenie bessarabskie przedłożone kongresowi paryskiemu uznała komisya za nieodpowiedne zamiarowi, i że mocarstwom kontrahującym zaproponowano teraz inne dwa rozgraniczenia. — Na przyjęcie marszałka Pelissier'a i jenerała Codrington'a w Konstantynopolu kazał Sułtan urządzić dwa pałace i przygotować ekwipaże wspaniałe. Wielki wezyr wyda gościom tym wielki bankiet. — Admirał Trehouart przybył do Konstantynopola 7. lipca.— Z dniem 31. b. m. mają z Turcyi ustąpić wojska sprzymierzone zupełnie. — Baszy-Bożuków stojących potąd w Szumli rozpuszczono, a jenerał Smith wrócił do Konstantynopola. — W Kurdystanie głód i oprócz tego pomor na bydło.

— Według doniesień *Journal de Constantinople* przytrzymano znów kilka Tunetanów, którzy należeli do zamordowania majtka jońskiego.

— Z Krymu otrzymano w Konstantynopolu doniesienia z 2. b. m. Podczas uroczystości oddania Kamieszy i Bałakławy Rosyanom, wystąpi wojsk francuzkich do 4000 żołnierza, angielskich zaś dwa bataliony. Rosyanie zamierzają marszałkowi Pelissier i jenerałowi Codrington, tudzież całemu ich sztabowi wydać przy tej sposobności bankiet, jeśli tylko będą się jeszcze dnia 5. lipca znajdować w Krymie. W Kamieszy i Bałakławie znajduje się 1200 do 1500 obcych ze stanu cywilnego, którzy nie mają środków utrzymania, ani do przedsięwzięcia podróży do Konstantynopola.

W jednej w koresp. do dziennika malt. „Portofoglio" donoszą, że część wichrzycieli z Maraszu ratowała się ucieczką w góry nad rzeką Jordanem, a inna do Aleppo pod pozorem przedsięwzięcia pielgrzymki do Mekki. Na żądanie konzulatu angielskiego przytrzymano jednak kilku z tych udanych pielgrzymów.

Z Antiwari donoszą do gazety zagrabskiej, że Turcy zniszczyli w nocy z 28. na 29. z. m. materyał przeznaczony do upiększenia nowego kościoła katolickiego. Z nad-granicy czernogórskiej donoszą, że 10. z. m. przybyła deputacya miasta Nikszic do księcia Daniela w Ostrogu dla umówienia się względem wcielenia miasta tego do Czernogóry.

Azya.

(Wiadomości z Chin. — Eskadra francuska do Japonii. — Prześladowanie Chrześcian.)

Listy dziennika *Univers* z Hong-Kong z 8. maja przynoszą wiadomości z Korey. Po odbytej szczęśliwie podróży przybył tam Monsignor Barneux. W Hong-Kong w domu misyi znajduje się pięciu Kochinchinów, których na otwartem morzu zabrał trzymasztowy okręt angielski, właśnie gdy ich barka tonęła, niemogąc się dłużej oprzeć po kilkudniowej burzy. Jeden z nich dyakon, miał polecenie zawieść swych czterech towarzyszy do kolegium w Pinang. Kapitan angielski zatrzymał dwa miesiące na pokładzie tych rozbitków i bezpłatnie dawał im dobre utrzymanie. — Barka i młodzi Chinczykowie należą do misyi monsignora Lefèvre.

Pomimo karcenia buntowników w Kantonie i po innych miastach chińskich, zostaje niebieskie państwo w nieustannej obawie powstania. Wielu z buntowników uległo; jednakże znaczna liczba ich zagraża na nowo Kantonowi, a rewolucya ma jeszcze zawsze widoki, jeżeli europejska interwencya nie nastąpi.

Univers zaś sądzi, że należący do różnych sekt rewolucyonistów trzymają się jeszcze tylko w obec nieprzyjaciela i dlatego, że mają jeszcze sposobność do rabunku i plądrowania, ale rozpadną się niezawodnie, jeśliby się im powiodło wypędzić Tatarów z kraju; w roku 1803 była rewolucya jeszcze bardziej zwycięska, a przecież na ostatku zakończyła się rozpadnięciem i rozpierzchnieniem.

Eskadra francuzka odpłynęła do Japonii, ażeby zawrzeć traktat ile możności korzystniejszy niż Amerykanie.

— Z Kochinchiny donoszą misyonarze francuscy o zaszłem przeszłego roku w głębi lndyi prześladowaniu chrześcian. Za przybyciem jednak angielskiego gubernatora z Kongkong dla zawarcia traktatu handlowego, Król w Kochinchinie położył koniec prześladowaniu wyznawców w chrześciaństwie urodzonych, nakazał tylko aresztowanie czarowników i wieszczbiarzy.

Afryka.

(Wiadomości z Przylądka.)

Wiadomości z Przylądka sięgają po dzień 7. maja i zawierają następujące objaśnienie względem nieustającej obawy wybuchnięcia kroków nieprzyjacielskich. Gubernator, Sir Jerzy Grey otrzymał od prezydenta wolnego teraz państwa doniesienie, że zamyśla wystąpić zbrojną siłą, ażeby skarcić zbójeckiego naczelnika, sprzymierzeńca ludu Basutach za to, iż brał udział w kradzieży bydła. Naczelnik ten uzbraja się i otrzymał przyrzeczenie pomocy od jednego z krewnych naczelnika ludu Basutach, który przedtem napróżno go napominał. Obawiają się więc, ażeby z nim nie połączyły się inne szczepy i żeby powstanie nie zamieniło się w powszechne. — Prezydent prosi o pomoc gubernatora, a ten ze swojej strony przedłożył tę sprawę parlamentowi, a dla przezorności wyprawił tymczasem wszystko będące do dyspozycyi wojsko w liczbie 500 ludzi do East London, prosząc równocześnie gubernatora w Mausilins, ażeby przysłał pułk piechoty. W niemałej są obawie na Przylądku względem rozwinięcia tej sprawy, gdyż wiedzą, że Basutachowie mogą wystawić 10 do 12.000 zdatnych do boju ludzi.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 19. lipca. Jenerał Narvaez przybył z Vichy do Paryża i uda się zapewne do Hiszpanii. Nowszych wiadomości z tego kraju niema. — *Monitor* ogłosił dekret, mocą którego sesya posiedzeń rad jeneralnych rozpocznie się dnia 25. sierpnia a zamknięta będzie dnia 8. września.

Londyn, 18. lipca. Na posiedzeniu izby niższej wzbraniał się lord Palmerston dać wyjaśnienie względem dalszego użycia legii cudzoziemskich. — Lord Panmure oświadczył w izbie wyższej, że w poniedziałek oznajmi, co się ma stać z przedłożonym obecnie królowy sprawozdaniem krymskiej komisyi indagacyjnej.

Madryt, 16. lipca. Generał Infante był jedynym pośrednikiem między rządem a powstańcami. Żaden z wyższych oficerów nie poległ w walce.

Bukareszt, 15. lipca. Hospodar *Ghika* mianowany został Kaimakanem Wołoszczyzny i ma niezwłocznie objąć rządy kraju.— W Jassach mianowany został bojar *Teodor Balsz* Kaimakanem Multan.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 21. lipca. Dziś sprzedawano na naszym targu półkorzec pszenicy ($77\frac{1}{2}$ funtów wiéd.) po 5r.22k.; żyta ($75\frac{1}{2}$ funt.) 4r.19k.; jęczmienia (63 f.) 3r.30k.; owsa (44 f.) 2r.35k.; kartofli 1r.28k.; — wiéd. cetnar siana kosztował 50k.; okłotów 40k. — za sąg drzewa bukowego płacono 13r., sosnowego 9r.30k. — Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Kurs lwowski.

Dnia 21. lipca.		gotówką złr.	gotówką kr.	towarem złr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	40	4	44
Dukat cesarski	" "	4	45	4	49
Półimperyał zł. rosyjski .	" "	8	14	8	18
Rubel srebrny rosyjski . .	" "	1	$35\frac{1}{2}$	1	$36\frac{1}{2}$
Talar pruski	" "	1	29	1	31
Polski kurant i pięciozłotówka . .	" "	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	36	82	24
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	76	30	77	5
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	84	27	85	25

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 21. lipca	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	81	45
„ przedał „ „ 100 po	—	—
„ dawał „ „ za 100	—	—
„ żądał „ „ za 100	82	15
Wartość kupona od 100 złr.	—	$13\frac{1}{3}$

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 18. lipca.			w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto $83\frac{1}{4}$ $\frac{5}{16}$ $\frac{1}{2}$	$83\frac{5}{16}$
detto pożyczki narod.	5%	„ $85\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$	$85\frac{1}{4}$
detto z r. 1851 serya B.	5%	„ —	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	„ —	—
Obligacye długu państwa	$4\frac{1}{2}$%	„ —	—
detto detto	4%	„ —	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„ —	—
detto detto detto	3%	„ $50\frac{1}{4}$	$50\frac{1}{4}$
detto detto	$2\frac{1}{2}$%	„ —	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„ —	—
detto detto z r. 1839		„ $120\frac{1}{2}$	$120\frac{1}{2}$
detto detto z r. 1854		„ 105 $105\frac{1}{8}$	$105\frac{1}{16}$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%	—	—
Obl. lomb. wen pożyczki z r. 1850	5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	—
detto galicyijskie i węgierskie	5%	77 $77\frac{1}{4}$	$77\frac{1}{8}$
detto krajów koron.	5%	82	82
Akcye bankowe		1100	1100
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.		$577\frac{1}{2}$ $583\frac{3}{4}$	580
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla band. i przem.		$379\frac{3}{4}$ $381\frac{3}{4}$	381
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.		$2848\frac{3}{4}$ 2850	$2848\frac{3}{4}$
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.		—	—
Akcye kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr.		—	—
Akc. kol. Bundziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.		—	—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.		600 602	601
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.		—	—
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr.		—	—
Renty Como		—	—

Wiédeński kurs weksli.

Dnia 18. lipca.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$102\frac{3}{4}$ $\frac{3}{4}$ l.	$102\frac{3}{4}$	uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	$101\frac{1}{2}$	$101\frac{1}{2}$	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$75\frac{5}{8}$ $\frac{1}{2}$ l.	$75\frac{5}{8}$	2 m
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	102 102 l.	102	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—4 $3\frac{1}{2}$ 3 $2\frac{1}{2}$ $3\frac{1}{2}$ l.	10—$3\frac{1}{2}$	3 m.
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$102\frac{1}{2}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{1}{2}$ l.	$102\frac{1}{2}$	2 m.
Marsylia za 300 franków	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków	$119\frac{3}{4}$ $\frac{3}{4}$ l.	$119\frac{3}{4}$	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	266 267	$266\frac{1}{2}$ 31	T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	T. S.
Cesarskie dukaty	—	—	Agio.
Dukaty al marco	—	—	Agio.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 19. lipca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $85\frac{1}{8}$—$85\frac{1}{4}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 89. — 90. Lomb. wen. pożyczki z 5% 91 — 92. Obligacye długu państwa 5% $83\frac{3}{8}$—$83\frac{1}{2}$, detto $4\frac{1}{2}$ % 73 — $73\frac{1}{4}$, detto 4% $66\frac{1}{4}$—$66\frac{1}{2}$, detto 3% 50—$50\frac{1}{4}$. detto $2\frac{1}{2}$% $41\frac{1}{4}$—$41\frac{1}{2}$, detto 1% $16\frac{1}{2}$—$16\frac{3}{4}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 95 — 96. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 93 — $93\frac{1}{2}$. Detto Peszt. 4% 93 — 94. Detto Medyol. 4% 91 — 92. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 87—$87\frac{1}{2}$. Galic. i węgier. 5% $77\frac{1}{8}$—$77\frac{3}{8}$. Detto innych krajów koron. 81 — 82. Obl. bank. $2\frac{1}{2}$% 61 — 62. Pożyczka loter. z r. 1834 240 — $240\frac{1}{2}$. Detto z r. 1839 $120\frac{1}{2}$—$120\frac{5}{8}$. Detto z r. 1854 $105\frac{3}{8}$—$105\frac{5}{8}$. Renty Como $13\frac{3}{4}$ — 14.

Galic. list. zastawne 4% 80 — 81. Półn. Oblig. Prior. 5% $86\frac{3}{4}$ — 87. Glognickie 5% 80 — 81. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 82—$82\frac{1}{2}$. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 90 — 91. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. — — —. Akcyi bank. narodowego 1100 — 1101. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $381\frac{1}{2}$—$381\frac{3}{4}$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. $116\frac{1}{2}$—$116\frac{3}{4}$. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 258 — 260. Detto półn. kolei $285\frac{1}{4}$ — $285\frac{1}{2}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $349\frac{1}{4}$—$349\frac{1}{2}$. Detto tow. żegl. parowej 601 — 602. Detto 13. wydania 570 — 572. Detto Lloyda 428 — 430. Peszt. mostu łańcuch. 66 — 67. Akcye młyna parowego wiéd. 90 — 91. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 20 — 22. Detto 2. wydania 33 — 35. Esterhazego losy 40 zlr. 69—$69\frac{1}{2}$. Windischgrätza losy 23 — $23\frac{1}{4}$. Waldsteina losy $23\frac{1}{4}$ — $23\frac{1}{2}$. Keglevicha losy $10\frac{1}{2}$—$10\frac{3}{4}$. Ks. Salma losy 39 — $39\frac{1}{2}$. St. Genois $37\frac{1}{4}$—$37\frac{1}{2}$. Palffego losy $38\frac{3}{4}$ — 39.

Amsterdam 2 m. 85. — Augsburg Uso $102\frac{1}{2}$. — Bukareszt 31 T. 266. — Konstantynopol 31 T. — —. Frankfurt 3 m. $101\frac{3}{8}$. — Hamburg 2 m. $75\frac{3}{8}$. — . — Liwurna 2 m. 102 l. — Londyn 3 m. 10.$2\frac{1}{2}$. — Medyolan 2 m. $102\frac{1}{4}$. — Paryż 2 m. $119\frac{3}{8}$. — Cesarskich ważnych dukatów agio 7 — —. Napoleondor 8 $1\frac{1}{2}$—8 2. — Angielskie Sover. 10 5 — 10 7. — Imperyał ros. — — 8 17.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 21. lipca.

Oblig. długu państwa 5% $83\frac{1}{8}$; $4\frac{1}{2}$ 73; 4% —; 4% z r. 1850 —. 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 121. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1096. Akcye kolei półn. $2858\frac{3}{4}$. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 597. Lloyd — . Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 zlr. $582\frac{1}{2}$ zlr.

Amsterdam l. 2 m. — Augsburg $102\frac{5}{8}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $101\frac{5}{8}$ 2 m. Hamburg $75\frac{3}{8}$ 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10—$2\frac{1}{2}$. 2 m. Medyolan $102\frac{3}{8}$. Marsylia $119\frac{3}{8}$. Paryż $119\frac{1}{2}$. Bukareszt $266\frac{1}{2}$. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 7. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 77. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 $105\frac{1}{16}$. Pożyczka narodowa 85. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. $381\frac{3}{4}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. lipca.

Hr. Fredro Aleks., z Rudek. — Hr. Karnicki Feliks, z Roguźna. — Hr. Zabielski Ludwik, ze Złoczowa. — Hr. Tarnowski Jan, z Bełza. — Br. Brunicki Lud., z Michałówki. — PP. Padlewski Wal., z Chomiakówki. — Herrmann Łuc., z Rzepniowa. — Krzystofowicz Fran., z Trybuchowiec. — Kopecki Edw., z Domazyra. — Bal Szymon, z Daszawy. — Wiszniewski Henryk, z Dobrzan. — Zarzycki Tytus, z Chotyluba. — Krajewski Leon, z Tyrawy. — Skrzyszewski Józef, z Sewerynki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. lipca.

Hr. Ahlefeld, c. k. podporucznik, do Stanisławowa. — PP. Konicki Mar., do Probuzny. — Sauer, c. k. jenerał i Pichler, c. k. jenerał, do Dembicy. — Duniecki Józef, adwokat krajowy, do Przemyśla. — Wysogurski Karol i Kuryłowicz Baz., pensyon. radzca krymin.. do Truskawca. — Rubczyński Alf., do Stanina. — Szymanowski Fran., do Spasowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 19. i 20. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	327.19	+ 12.0°	78.9	półn.-zach.	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	326.48	+ 15.7°	66.4	zachodni	„	„
10.god. wiecz.	325.56	+ 12.3°	80.1	połud.-zach.	„	„
Przed południem deszcz 0‧‧‧.65.						
6. god. zrana	323.93	+ 12.4°	77.8	połud.-zach.	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	322.96	+ 15.4°	74.7	zachodni	mier.	„
10.god. wiecz.	322.62	+ 10.4°	90.0	„	sł.	„
Przed i po południu deszcz 3‧‧‧.46.						

T E A T R.

Dziś: Opera niem.: „**Der Prophet.**“

KRONIKA.

Dziennik „Revue municipale“ ogłosił o mieście Paryżu szczegóły statystyczne, z których przytaczamy co następuje: Paryż zajmuje przestrzeń 3402 hektarów, 56 arów 0.7 centyarów czyli 34,025.607 metrów kwadrat. i 24.809 metrów obwodu. Powierzchnia wewnątrz fortyfikacyi wynosi 257,558.000 metrów, a powierzchnia całego departamentu Sekwany 475,800.000 metrów. Długość publicznych 1474 ulic paryskich wynosi 384.665 metrów; składają się z 27 ulic wysadzanych drzewami o 11.190 metrach; 24 bulwarów o 15.595 metrach; 44 ulic obwodowych, bieżących wewnątrz obwodu murów na około miasta o 19.379 metrach; 84 zaułkach o 4714 metrach; 91 placów i dróg krzyżowych o 6814 metrach; 36 nadbrzeży (quais) o 23.177 metrach, nakoniec 1168 ulic o 303.796 metrach. Publiczne te drogi obejmują powierzchnią 5,462.000 metrów, z których 3,100.000 metrów jest brukowanych, 810.000 makadamizowanych, 1,305.000 częścią żwirem wysypanych, a 247.000 poruczonych utrzymywaniu osobom prywatnym (trottoary, chodniki itd.). Dla pieszych są trotoary obejmujące 1,038.000 metrów, z których miasto utrzymuje 954.000 metrów. — Rury gazowe mają 485.000 długości, a 13.063 latarnianych palów dźwiga taką samą liczbę aparatów publicznego oświetlenia. — Woda, którą w Paryżu rozdają, pochodzi z Sekwany, Ourcg, Arcueil, Grenelle i ze źródeł północnych; wystarcza na publiczne i prywatne potrzeby za pomocą 33 monumentalnych fontan, 69 studni z pompami, 1779 małych studni bieżących, 105 ujść wodnych pod trotoarem, 111 wantuchów do skrapiania ulic i 58 sikawek do gaszenia ognia. Prócz tego liczą 13 studni do sprzedawania wody, 157 koncesyi wodnych dla rządu, 3 dla departamentu, 223 w zakładach municypalnych, a 7388 w domach prywatnych; ogólowa długość różnych kanałów podziemnych wynosi 978.000 metrów. Wielki odpływowy kanał ulicy Rivoli ma 2 m. 40 szerokości, a 2 m. 55 wysokości. Ogólowa długość plantacyi wynosi 78.515 metrów przy 2,760.259 m. powierzchni. Obejmują 57.134 drzew, z których 22.645 przypada na brzeg lewy, 29.536 na prawy, 3826 na cmentarze, a 1130 na szkoły. Nakoniec 22 mostów łączy obiedwie części miasta.

— Roczną na całym świecie produkcyę tytoniu i tabaki obliczają na 4000 milionów funtów. Licząc cenę surowego materyału po 10 centów a fabrykacyi po 15 centów od funta, tedy okazuje się roczny obrót pieniężny do 1000 milionów dolarów.

— Grono biesiadników w Köslin (w Pomeranii) wpadło na pomysł telegrafowania do Paryża: „Jak się w tej chwili miewa syn Francyi?“ Za ten dowcip zapłacono 7 talarów. Z Paryża przyszło jednak wprzód zapytanie, kto się o tem dowiaduje. Po uwiadomieniu, że towarzystwo prywatne o to zapytuje, nadeszła po upływie 6 godzin następująca odpowiedź: „Cesarz dziękuje. Cesarzewicz zdrów i wesoł. Ministeryum spraw wewnętrznych.“

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*